Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. | ЧИСЛО 157. | ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПЯТНИЦЯ, 8-го ЛИПНЯ, 1921. | VOL. XXIX. | No. 157. | JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, JULY 8, 1921. | THREE CENTS

УРЯД ПРОТИ ПІДВИШКИ ПОДАТКІВ

ТОМУ ЗАЯВЛЯЄСЬ ПРОТИ БОНУСА ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ.

ВАШІНҐТОН, 6. липня. — Нині почалася в сенаті дебата над предложеною ухвалою виплатити усім ветеранам війни бонус.

Початок дебати зазначився двома острими нападами на проект. Наперед сенатор Фрілінґгайзен прочитав лист від секретаря (міністра) скарбу Мелона, в котрім сей заявляє, що ухвалення бонуса для жовнірів в теперішну хвилю піднеслоби кошти уряду та просто унеможливилоби переведення в життє плянів уряду завести ощадности; якби уряд був примушений тепер видати більшу суму на надгороду для ветеранів, то він мусівби піднести податки; вслід за тим піднеслибися кошта життя, унеможливилабся виплата і обнижилиби ще більше курс „бондів свободи". Словом, тепер не час накладати на федеральний скарб нові тягарі.

ГРОШІ ТА ПАТРІОТИЧНА ЗАСЛУГА.

Як лиш скінчено читанне листа міністра скарбу зараз забрав слово сенатор Андервуд та протестував в своїй промові проти ухвалення бонуса для ветеранів. Він говорив, що величини патріотичної служби для краю не можна мірити грішми. Він заявив, що в той спосіб можнаби підорвати самі основи американського уряду. Він твердив, що американські жовнірі в попередних війнах не воювали за доляри.

АКЦІЯ ВЕТЕРАНІВ.

В тій самій хвилі, як в палаті сенату ішла дебата над законопроектом про бонус для ветеранів, і сенатори з міністром нападали на проект, ветерани пустили в обіг в палаті послів петицію за ухваленнєм сего законопроекта і зібрали на нього усего 23 підписи.

СПРАВА ЗАПЛАТИ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 6. липня. — Організація нюйорських будівляних підприємців предложила організації будівляних робітників міста домаганнє, щоб вони добровільно згодилися на зниженнє своєї заплати о одного доляра денно.

Організація будівляних підприємців має контракт з юніями, який обовязує до кінця сего року. Тому вона не може знизити заплати без виразної згоди юній. Якби юнії відкинули зниженнє, то організація підприємців запевняє, щ овона додержить своєї умови з юніями, але на початку нового року, коли вийде ся умова, вона не вдоволиться сею знижкою, а зажадає 2 або й 3 долярів знижки.

Юнії будівляних робітників ще не мали часу заявитися, що вони думають про сю справу, але правдоподібно вони будуть наставати, щоби підприємці виконали свою умову з юніями.

НАСЛІДКИ ВІЙНИ.

ВАШІНҐТОН, 6. липня. — Перед комісією сенату для розслідження положення ранених і хорих жовнірів-учасників великої війни, виступав як свідок др. Томас Самон з Ню Йорку, критикуючи остро недбальство уряду для них. Він служив у війні і на основі власних спостережень по шпиталях зізнавав, що в однім місті Ню Йорку за рік 1920. не менче лише 400 бувших жовнірів поповнило самоубийство. Було се наслідком братих умових хоріб, які появляються межи жовнірами, що брали участь в боях. Він остро критикував поводженнє стейтових властий, котрих обжалував за те, що вони беруть зі скарбу по 2 доляри на кождого хорого жовніра, а видають лише 93 центи, зарабляючи денно на кождім хорім ветерані по 1 долярови 7 центів. Він заявляв, що публичні шпиталі мають за мало ліжок для хорих жовнірів, а приватні шпиталі, наняті урядом для піклования хорих жовнірів, се найгірші в тім згляді грішники.

Подібно висказувалися проти приватних шпиталів та трактованнє хорих жовнірів урядом другі свідки.

КРІЗА В БЕЗПАРТІЙНІЙ ЛІЗІ.

ФАРҐО, Норт Дакота, 6 липня. — Довго тревожні непорозуміння межи проводирами так званої Безпартійної Ліґи (Нон-Партизен Ліґ), впливової у фармерських округах політичної організації, довели до крізи.

Дійшло до того, що редактор спеціяльного органу Ліґи, Де Фарґо Курієр Нюс, щоденна газета, що виходить у Фарґо, написав на стовпцях газети, що більшість виконавчого комітету Ліґи розпустила безправно 50.000 долярів фонду, одержаного від членів на кампанію Ліґи. Нападені в газеті урядники довідалися про напад на себе, ще заки газета пішла в розпродаж; вони напали на редакцію, забрали усі видруковані уже числа, знищили їх на великім огнищи, спеціяльно на сю ціль приготованім на вулиці, а потім знищили також цілий склад напасливих статей.

На тім ще не скінчилося; бо того самого дня арештували редактора за каригідне очерненнє, а одного члена виконавчого комітету, котрий стояв по стороні редактора, арештовано за пачкованнє горівки, котрої фляшку найдено в його авто.

Межиусобиця межи провідниками Ліґи грозить поважною небезпекою самому існованю Ліґи.

ТАКИ НЕМА ПОРОЗУМІННЯ МЕЖИ ПАЛАТАМИ КОНҐРЕСУ В СПРАВІ ВИДАТКІВ НА ФЛЬОТУ.

ВАШІНҐТОН, 6. липня. — Хоч конференція представителів обох палат уже згодилася на один проект щодо видатків на фльоту, мимо сього сенат відкинув спільну пропозицію конференції і відослав її назад до палати послів. Однак рівночасно сенат згодився на додаток сенатора Бори про межинародну конференцію для зменчення морських зброєнь.

ПРОВІДНИКИ ЗЕЛІЗНИЧИХ РОБІТНИКІВ ВІДСИЛАЮТЬ СПРАВУ ЗНИЖКИ ЗАПЛАТИ ДО ПОРІШЕННЯ САМИХ РОБІТНИКІВ.

ШІКАҐО, 5. липня. — Предсідателі американських зелізничих юній постановили не приняти зарядженої федеральною Робітничою Зелізничою Радою, але віднестися з нею до членів самих юній, які малиби голосувати над справою не дальше як 1. вересня.

Провідники зелізничих юній кажуть, що ся акція ще не значить страйк на зелізницях.

СТРАХ ПЕРЕД НІМЕЧЧИНОЮ.

ВАШІНҐТОН, 6. липня. — В палаті послів предложено до дебати закон про охоронні мита. До законопроекту доданий довгий вивід, в котрім виказується, що теперішний застій в американських промислах є наслідком довозу до Америки заграничних товарів, з котрими американські вироби не можуть конкурувати. Щоби тому зарадити та дати можність американським виробам конкурувати зі заграничними виробами, пропонується піднести значно мита на заграничні товари.

Конґресмени поясняють, що під заграницею розуміється передовсім Німеччину, для котрої отвирається Америка з ухваленнєм резолюції про мир.

СПРАВА ВИБУХУ НА БЛЕК ТОМ АЙЛЕНД.

Справа страшного вибуху ріжних вибухових матеріялів на острові Блек Том дня 2. вересня 1916. року знов виринула на денне світло. На жаданнє федерального окружного прокуратора для північного Ню Йорку арештовано в второк Михайла Кристова та задержано його на переслуханнє, що має відбутися 27. липня. Арештованнє мало наступити через те, що колись Кристов заприсягнув, що він є американським горожанином і на тій основі старався дістати до американської армії. Його були приняли, але потім відкинули через фізичну нездібність. Доперва тоді виявилося, що він не є американським горожанином, але ворожим чужинцем. Адвокати зелізниці Лігай Велі заявляють, що Кристов затягнувся до армії тому, щоби уникнути замішання в справу вибуху на Блек Том Айленд.

Кристов мав уже бути раз арештований за експльозію на Блек Том. Було се ще зараз на другий день по вибуху, коли поліція арештувала його на основі поговірок жени Джана Чепмена та жени Івана Рушника, що жили в тім самім домі, що Кристов.

СТРАШНА ЕКСПЛЬОЗІЯ ГАЗОЛІНИ.

В місті Гвітінґ, Індіяна, вибухли в понеділок два великі збірники газоліни, що були власністю Стендард Ойл Ко. Від вибуху погибло 8 людий, а до шпиталів відставлено 42 особи, ранені лекше або тяжче. Шістьох людий убив вибух на місці; се були робітники, що працювали в компанії.

Причиною вибуху мала бути іскра, що скочила з одної електричної батерії, якої уживається при дестиляції нафти. Від іскри вибух один збірник, а його відломки вдарили другий збірник, так що сей також вибух. Наступила одна експльозія за другою; шкода в майні виносить понад два міліони долярів.

ВКРАДЕНО ДІЯМЕНТІВ НА 175,000 ДОЛЯРІВ.

Один нюйорський купець діяментів зголосився на поліційну стацію в Ню Йорку та доніс, що йому скрадено з поїзду зелізниці Пенсилвенія діяменти вартости 175,000 долярів. Він їхав возом Пулмена і зложив свої дорогоцінности під сидженнє. Крадіж відкрив на поїзді, як сей переїхав уже місто Трентон. Він хотів зараз вертатися до Філаделфії, але поліція порадила йому їхати до Ню Йорку. Він каже, що він віддав свій пакунок з правдивим масктком в дорогих камінях портієрови, котрий зложив їх під сидженнє. Опісля він вийшов з воза, стояв якийсь час колоного на плятформі, докурюючи цикаро. Всівши знов до воза, він не дивився за діяментами. Доперва по годині їзди, він хотів спати, і казав дати собі малий пакунок, щоби сховати його коло себе. Послугач не міг найти. Тоді він повідомив поліцію. Коли поліція казала предложити собі спис каменів, купець заявив, що спис був в торбі з каміннєм.

НОВА ГАРМАТА.

Др. Милер Ріс Гачісон, бувший головний машиніст відомого американського винахідника Едисона, демонстрував недавно в Ню Йорку винайдену ним гармату, яка після його слів має мати силу викидати кулю 5 тон ваги, на віддаль 200 до 300 миль, при чім скорість лету має виносити від 1 до 5 миль на секунду. Він каже, що гармата буде стріляти без гуку та без диму. Вона не буде кидатися взад при вистрілі, і не буде давати огня.

Підчас своїх демонстрацій перед невеличким кружком приятелів др. Гачісон вживав моделю свого винаходу, який може викидати кулю зі скоростю одної милі на секунду. Він говорив, що офіцери американської фльоти уже пробували стріляти з неї під водою, і показалося, що нею пробили діру в сталевім панцирі на три тверти цаля завгрубшки. Він ручить, що гармату можна будувати так, що вона буде стріляти зі скоростю навіть 5 миль на секунду.

Свою демонстрацію закінчив словами: „Ся гармата зробить більше для заведення мира, як мирова конференція. Вона зробить війну занадто страшною для народів, щоби їм хотілося вмішувати в неї".

ЗАГАДОЧНЕ УБИЙСТВО.

В Ніновичах ярославського повіту коваль Антін Гайдук, Поляк, пішов стріляти заяців і взяв зі собою Грицька Козла. Вечером коваль вернув, але сам без Козла і нікому нічого не сказав, де тамтого лишив. Щойно другого дня чужі люди найшли Козла мертвого в хащах з простріленим чолом. Зізвана жандармерія забрала коваля до Радимна, там списала протокол і він спокійно вернув до свого села. Покійний був Українець, служив при українській армії і через те був декому не до вподоби.

СТРІЛЯЮТЬ ЛЮДИЙ ЯК ПСІВ.

Салінарного робітника з Болехова постріляв лісничий Рибіцкі за те, що дня 3. червня відважився ловити рибу в ріці для своєї голодної родини. Вистрілив розривною кулею думдум, котра відорвала робітникови руку.

ГОЛОДОВИЙ СТРАЙК З ТРАҐІЧНИМ ВИСЛІДОМ.

В тюрмі в Мандсвил, Вест Верджінія, помер Тоні Ґрадішен, котрий відсиджував тут доживотну кару за рабунок і душегубство. Дня 20. червня перестав він їсти. Вязничі власти живили його силою, але се йому не помагало: він ослабав все більше та більше, поки не вмер по 25 днях голодівки. Він перестав їсти зараз, як лише довідався що суд засудив його на доживотну вязницю.

БАНДИТИ В ГАЛИЧИНІ.

До одного заможного господаря в Рожневі пов. Снятин заїхали в ночи бандити в числі 6 людий у військових мундурах та із всяким оружєм. Цілу родину повязали шнурами у хаті, під загрозою розстріляння приневолили всіх мовчати і поставили коло повязаних сторожу з наїжеными багнетами. В тім часі прочі кинулися по цілім хазяйстві на добич. За годину такої „роботи" знайшлося майже все майно нещасного господаря на двох тяжко навантажених возах. Коли злодії з краденим добром вже були далеко, тоді вартівники повязаних посідали на коний і пропали.

АРЕШТУВАННЯ В ГАЛИЧИНІ.

В Тартарові над Прутом арештовано Івана Сарака, домового учителя у місцевого господаря, з невідомої причини і вивезено до Надвірної. Арештовано також господаря Прокопова та Мих. Молдавчука з Поляниці, котрих привезено аж до Львова, але опісля пущено на волю і конфіновано в їх селах. — В Підволочисках арештовано Івана Коцябинського, властителя реальности і голову читальні „Просвіти", та вивезено до Львова, де його замкнено разом з бандитами. Арештованнє наступило наслідком злобного доносу.

МІЖПАРТІЙНИЙ ЗЇЗД У ЛЬВОВІ

Для вияснення теперішнього положення українського народу в Галичині та обмірковання пляну дальшої організаційної праці відбувся в днях 3. і 4. червня у Львові український міжпартійний зїзд, в котрому взяли участь українські посли б. австрійського парляменту, б. соймові посли, члени б. австрійської палати панів, відпоручники партій: трудової, радикальної і християнсько-суспільної та представники українських економічних інституцій, як і представники українського студентства. З українсько-галицьких партій відмовилися від участи в зїзді соціяльні демократи.

Велику увагу присвячено питанням заграничної і внутрішньої політики. Принято одноголосно правно-державну заяву, яка означує змагання українського народу до своєї власної державности, а зокрема спинемося над справою Східної Галичини. З великою увагою вислухано реферату про недолю Холмщини і Волині та ухвалено відповідні резолюції. Крім того були реферати на теми: національного виховання, поневолення української школи, економічних справ, парцеляції і кольонізації, університетського питання і т. п.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ПІСНЮ.

В селі Марковій пов. Підгайці арештувала жандармерія учителя Федя Солодуху і Павла Микитина, бувшого старшину УГА. за те, що співали українські пісні.

ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ДОВЕДЕННЯ ДО МИРА В ІРЛЯНДІЇ

ПЕРЕГОВОРИ ВІДБУВАЮТЬСЯ В ЛОНДОНІ І В ДАБЛИНІ І ДОСІ ВИКАЗАЛИ ПОЧАТКОВІ УСПІХИ.

ЛОНДОН, 6. липня. — Премієр Південно-Африканської Спілки, генерал Джан Кристіян Смутс, вернувся сюди нині рано з Ірляндії, де відбув наради з Емоном де Валерою і другими лідерами айриських самостійників-республіканців.

По повороті з Даблина відбув він конференцію з британським премієром Ллойдом Фжорджем, з олстерським премієром сером Джеймсом Крейгом і лордом Миделтоном.

Ґенерал Смутс здав звіт про свої переговори з лідерами „шин-фейнерів".

Про переговори нічого досі не подано до відома, бо вони окружені великою тайною, але, як вгадують, в них ходило передівсім о доведеннє до мирових відносин в Ірляндії.

Сподіваються, що сі перші переговори ґенерала Смутса матимуть корисний вплив на дальший хід переговорів та дадуть почин до навязання мирових переговорів між південними Айришами і північними Олстерцями.

На конференції, перед якою ґенерал Смутс предложив звіт, проводив премієр Ллойд Джордж, а були також інші урядові представники.

АЙРИСЬКІ САМОСТІЙНИКИ ВЕДУТЬ ДАЛІ ОТВЕРТУ ВІЙНУ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 6. липня. — Хотяй ведуться переговори між правительством Великої Британії і лідерами айриських самостійників в справі замирення, то проте в Ірляндії далі триває боротьба самостійників проти британських воєнних сил в Ірляндії. Айриські самостійники вважають, що поки ще перемирє не оголошене, вони не обовязані здержувати війни. Війна ведеться в ріжних сторонах Ірляндії. Самостійницькі жовніри уживають машинових крісів, рушниць, револьверів і бомб. Нині впало кілька жертв.

АЛІЯНТИ ЗАВОДЯТЬ ВОЄННИЙ СТАН НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ

ПАРИЖ, 6. липня. — Міжаліянтська комісія на Горішньому Шлеску оголосила воєнний стан в містах Ґрос-Штреліц і Розенберґ.

Се сталось наслідком розладу, який повстав на Горішньому Шлеску по польськім нападі.

ЮГОСЛАВІЯ МАЄ ТРОБЛІ З КОНСТИТУЦІЄЮ І КОРОЛЕМ.

БІЛГОРОД, столиця Югославії, 6. липня. — В Югославії принято в парляменті в засаді конституцію ще дня 12. мая, але ще досі ведеться там боротьба за подробиці конституційних постанов.

Опозиція хоче оставити собі вихідні двері на будуче для змін конституції, а знова правительство напирає на принятте її в усіх подробицях, бо хоче, щоби старий король Петро підписав конституцію ще перед смертю.

Югославія має також троблі, з наслідником короля. Старого короля Петра вибрано королем яко сербського горожанина в 1903 році. Виходилоб, що Сербія вибралаби нового короля, але знова Югославія (Сербія, Хорватія і Словенія) сербські установи не обходять.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАПРОШУЮТЬ ШВЕЦІЮ ДО ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ.

СТОКГОЛЬМ, столиця Швеції, 6. липня. — Президент російської торговельної делеґації в Швеції, М. Кершенцев, запросив в імени свого уряду шведське правительство до переговорів в справі торговельного договору між Швецією і Росією, подібного до того, який большевики заключили з німецьким правительством.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ АЛІЯНТІВ ПРОТИ ТУРЕЦЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

ЛОНДОН, 6. липня. — Тутешні часописі пишуть, що правительства Великої Британії, Франції й Італії імовірно мусітимуть рішучо виступити проти турецьких націоналістів (прихильників Мустафи Кемаля паші) в Малій Азії.

Звідомлення з Малої Азії подають, що націоналісти збирають військові сили до нападу на Царгород (Константинополь). Сі вісти власне викликали занепокоєнне в аліянтських кругах і можуть аліянтів спонукати до виступу проти турецьких націоналістів.

Аліянти, як сподіваються, мусіти-муть ужити військової сили проти націоналістів. Военну кампанію переняв би в свої руки ґенерал Гаррінґтон, командант аліянтських військ в Царгороді.

Се був би воєнний [illegible]ступ для оборони невтральности Дарданельського проливу [illegible]кому Турки заграожують. Аліянтська воєнна фльота також [illegible]ронила би Дарданелів.

Британці мають у Царгороді 10.000 війска і Французи 5.000.

Румунія обіцяла аліянтам прислати на поміч 15.000 віска.

ЧУТКА, ЩО ЛЕНІН АРЕШТУВАВ ТРОЦЬКОГО.

ПАРИЖ, 6. липня. — Сюди наспіли досі ще не провірені вісти, що Ленін велів увязнити Троцького.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.7.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідае.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Пише львівська „Батьківщина":

„З Варшави доносять до львівської „Ґазети Поранної", що анґлійський уряд виступить незабаром проти Польщі в справі Східної Галичини.

„Польські посли із Східної Галичини у Варшаві радили недавно, що робити, як би західно-европейські держави занялися справою Східної Галичини. Що вони ухвалили, не знати. Відомо тільки, що зажадали від польського уряду, щоби він означив докладно, як він ставиться до галицьких Українців, а зокрема до митрополита Шептицького, котрий ніби то підюдив папу проти Польщі. Рішено постаратися о те, щоби папа був инакше про Польщу поучений."

Видно, що Поляки навіть дивляться на те, що думає римський папа в справі Східної Галичини, дарма, що папа не має тепер ані держави ані армії.

А серед американських Українців найшлися люди, які радять не звертати уваги навіть на Анґлію, ані на Францію, ані на жадну другу державу.

В чиїм інтересі іде ся аґітація?

ЧИ МОЖЛИВИЙ СОЦІЯЛІЗМ В РОСІЇ?

Колись Ленін і всі большевики сперечалися з другими соціялістами за те, чи можливий соціялізм в такім краю, як Росія, що ще не розвинув свого господарства на капіталістичних основах. Меншевики доказували, що се неможливе; з ними годилися в тім згляді инчі соціялістичні і несоціялістичні партії. Большевики говорили, що перехід Росії до соціялізму таки тепер можливий, і „доказували" се своїми резолюціями, а ще частійше визиванками на своїх противників.

Захопивши силою власть в краю, большевики стали „доказувати" се саме забороною ґазет і зборів, тюрмами, шибеницями, розстрілами.

По трох з верхом роках такого „доказування" вспіли переконати лише тих людців, яким гроші заплатили на видаванне ґазет, на веденне пропаґанди...

Тепер большевики самі починають уже инчої пісні співати. Той самий Ленін, що лаяв малодухом, буржуем, контрреволюціонером, всякого, що не приймав його думки про можливість переведення Росії на соціялістичну державу, почав уже зовсім инчу пісоньку. Ось в одній статті говорить Ленін:

> „Чи можливо доконати безпосередно переходу зі стану передкапіталістичних умов, що існують в Росії, до соціялізму?
>
> „Так, се можливо до певного степення, але лише під одним услівем. Тим услівем є: електрифікація.
>
> „Але ми знаемо дуже добре, що ся „одна" умова вимагає що найменче десять літ праці, і ми зможемо скоротити сей час в такім случаю, якби пролетарська революція побідила в таких краях, як Анґлія, Німеччина і Америка."

Значить, Ленін тепер уже самий непевний, що можливо Росію перевернути зараз на соціялістичне копито. Тепер мовляв се можливо лишень тоді, коли Росія зелектрифікуєсь, то значить, коли Росія всі можливі природні сили перемінить на електрику і стане хазяйнувати найновійшими способами.

Сам Ленін не вірить в можливість скорого переведення його фантазії про електрифікацію Росії. Навіть Ленін думає, що десять літ найменче треба на переведенне плянів електризації. Але перевести за 10 літ таке велике діло як електризація може братися хиба Ленін, котрий взагалі готов визначити 10 днів на роботу десятиліття і котрий всяке діло мірить своїми думками.

На всякий случай дуже цікаво, що той самий Ленін, який давнійше з певностю релігійного фанатика вірив в переміну Росії на соціялістичне царство, тепер уже попустив з тону і думає, що ся соціялістична Росія можлива аж по електризації, можлива найскорше за 10 літ.

Неменче характерна послідна частина уступу, винятого зі статті Леніна. В ньому каже Ленін, що соціялізм в Росії можливий скорше (то є навіть перед електризацією та до 10 літ) як в других краях і то таких, як Німеччина, Анґлія, Америка, то є в краях високо господарськи розвинених, вибухне соціялістична революція. Давнійше Ленін говорив, що така революція в Анґлії, Німеччині або Америці скоро настане, Нині ще й Радек, котрому усе море по коліна, думає що се можливе. Зате Ленін уже знає, що його слухачі уже тілько разів попеклися на Леніновім вороженню революції, що йому вже не повірять, хочби він на се й забожився. І тому Ленін уже не ворожить революції ані в Анґлії, ані в Німеччині, ані в Злучених Державах. А всі, що дивляться отвореними очима на світ, знають, що революція ленінівської породи тепер в промислово розвинених краях богато менче можлива, як се було три роки тому назад.

Блямаж московської большевицької революції зробив те, що навіть провідники московських большевиків відложили тепер прихід соціялізму в Росії на 10 літ найменче, а большевицькі аґенти по Анґлії, Німеччині та Злучених Державах лишилися ґенералами без військ.

Вячеслав Будзиновський.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЄ.

(Продовженнє).

Шевченко не дав пропасти, щезнути з людської памяти традиціям козачих часів. Відсвіжив і відродив їх так, що вони з памяти народу вже ніколи не резнуть. З сердець Українців вже ніхто не вижене любови до давної вольної волі козацтва, не вбе думки про волю України, не зломить стремління Українців до власної державности. Співак минулого став борцем теперішности і пророком будуччини. „Кобзар" Шевченка став дорогосказом, що живому поколінню вказує мету його стремлінь. Одночасно „Кобзар" став збруєю в руках українських борців за волю рідного краю. Творами Шевченка і самим його іменем Українці боруться за се, що він возвеличує і, хоч оплакує, наче безповоротно минуле, своїм майстерським словом зараз таки робить непохитною певність, що минуле і вже оплакане безпечно вернеся, що в степах України гетьманська булава таки блисне.

Хоч Шевченко був кобзарем лише Східної України, хоч поборював лише Московщину і царат, котрі над Галичиною не мали ніякої влади, то і Галичини пішли під Шевченківський прапор, його Кобзаря зробили своїм національним евангелієм, зробили ого у себе пропаґандистом самостійницької думки української. Зробили се, бо вони в тоту Східну Україну вдивлялися як в свою звізду провідну; бо надіялися, що Східна Україна, маючи таку силу богатого народу, таку силу памяток з часів своєї державности і боротьби за державність, скорше прочуняє і подужає; скорше скине з себе чужинецьке ярмо і поможе Україні австрійській. Ще й тому Шевченко став Галичанам дорогий, бо галицький Роман і галицький велитень Данило, що пробували Галич зєднати з Києвом; бо галицькі духовники і учителі, що Східній Україні дали шкільництво і духово виховали козаччину Подніпровя; бо Галичанин Сагайдачний, Морозовицький-Морозенко, Височан і безліч инших, що пішли на Подніпрове козакувати; бо апостоли національного відродження Галичан, Шашкевич з товаришами, що славили бувальщину Подніпровя; бо навпослід, галицька армія, що в р. 1919 пішла за Збруч, і котру Окаянний III. та його тічня вимордувала пятнистим тифом — всі вони учили і ще тепер учать Галичан, що їх думка національна — межі між Західною Україною і Україною Східною не знає і знати не сміє.

Хоч в могилі, Шевченко є для всіх Українців цілої Соборної України національним пророком. Його Кобзар є і ще довго буде душею нашого національного руху, є і довго буде його боєвою силою, бо ніхто инший не зумів досі і ледви чи зуміє часи боротьби козацтва за волю України унаглядняти народній масі так, як се робить Шевченко в своїм Кобзарі. Пророком і боєвою силою буде Кобзар поти, поки не сповняться мрії Хмельницького, Виговського, Дорошенка, Мазепи, Орлика; мрії Романа і Данила, і — мрії наші. Аж тоді Кобзар і імя його творця будуть нам святою реліквією, що стояти-ме на сторожі здобутої волі України!

Віршована Шевченком історія козаччини і віршовані протести проти панування Московщини стали в Східній Україні добувати з забуття на верх думку державної самостійности, стали що раз більше людий бунтувати проти московського ярма. В р. 1845 заносилося на роботу зорганізовану на ширші розміри. В Київі працював другий український історик-поет, Пантелеймон Куліш. З Харкова приїхали сюди історик Костомарів і Максимович, з Петербурга в р. 1845 Шевченко. Вони й инші заснували в р. 1846 тайне „Кирило-Методіевське братств". Члени братства загадали підготовити відбудову України посередно, при помочи всіх народів славянських, які тоді також віджили національно і стреміли до волі. Через федерацію славянських народів „братчики" надіялися зразу, очивидно, в її рамах здобути самостійність для України. Але московський уряд скоро поклав на сю роботу свою медвежу лапу. В р. 1847 братчиків арештовано. Шевченко пішов в салдати. Його заслано до Оренбурга, пізнійше в Новопетрівську кріпость над Каспійським морем. На волю вийшов аж в р. 1857.

Братчики могло аж при кінци років 1850-их продовжати роботу розпочату в Київі, але тепер в Петербурзі. Там вони видавали в рр. 1861—2 першу українську місячну часопись „Основа". Стремління до державної самостійности України, хоч би в федеративній звязи з прочими славянськими народами, в програмі „Основи" вже не було. В р. 1863 розігнано кружок, що видавав „Основу". Окрім белетристики (повісти, поезії, драми) цензура не позволяла друкувати ніяких українських книжок. Практику цензури закріпив в р. 1876 розпорядок, що окрім белетристики заборонив всяке друковане слово українське. В практиці то й українська белетристика була заборонена, бо цензура не позволяла нічого друкувати. Від р. 1881 цензура пропускає українську белетристику, але дуже мало. Українська письменність росла, але не так, як могла би, коли би не тоті заборони. Національно-політичних стремлінь українських, по розігнанню „Кирило-методівського братства" не було ніяких.

В тім самім часі, коли частинне пізнаннє історії України спонукало кількох змосковщених Українців в Харкові і Шевченка взяти на себе обовязки апостолів українства на Подніпровю, в Галичині пізнаннє історії віддало українському народови і українській думці національний більший гурток Українців спольщених. Було се в рр. 1830—1832. В цілій Австрії настала „історична мода", отже і в Галичині школярі ґімназій і школярі університету стали вичитувати всі книжки про бувальщину, які лише попали в їх руки: польські, німецькі, чеські, московські. Читаючи про минувшину Галичини, многі спольщені Українці прозріли. Вони дізналися, що Галичина має власну від Польщі окрему преславну історію. Дізналися, що Галичани не Поляки, що Галичина була колись окремою самостійною державою і ще раньше частиною великої соборно-української держави, в котрій зорґанізувався був великий, від Віслока по Дін живучий народ український. Деяких Галичан збаламутили московські історики своєю на московський лад сфальшованою історією України. Збаламучені стали думати, що Галичани й Москалі один народ, та що їм треба стреміти до злуки Галичини з Московщиною в одну державу. Але таких було не богато. Инші відрізнили, що у московських істориків була правда, і що „кіт обернений фостом".

Між прозрівшими Українцями Галичини вибилися на перше місце Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич і Яків Головацький. Що освідомило їх пізнаннє історії, свідчать їх перші твори. Між першими творами Шашкевича є переклад частини історично-патріотичної пісні „Слово о полку Ігоря". Ся стара пісня могла у кождого сина України викресати огонь любови до давної державности свого народу, розбудити тугу за нею, розпалити горяче бажаннє її відбудови омного сильнійше, ніж се могла би зробити минувшина подана істориком вченим, хоч би й як палко і пламенно переповіджена. „Слово" мусіло розбуджувати свідомість національної єдности всіх українських земель і бажаннє нового зєдинення в вільній соборно-українській державі.

Старинний поет-історик славословить князів київських і галицьких. Він переспівує*) свого попередника Бояна, що „згадає давні годи", про його лебідь, що „співає славу: то старому Ярославу, то хороброму Мстиславу":.. Инша лебідь „заспіває — славить Красного Романа". Сам співак „Слова" каже: „Почнем, браття, нашу повість від Владимира Старого, а про Ігоря нового". Вже сей князь український бореся, не за свій стан княжий, але за українську землю, отже є майже новітним націоналом українським, бо „запалав воєнним жаром, і дружину молодецьку враз навів, за Україну на країну Половецьку... Браття — каже і дружино! Лучше-ж датись порубати, ніж в неволю на годину!... Хочу голову зложити; з вами, Українці, вмерти, або з Дону вже шеломом ясної води зачерти". Не за самих князів кляли княжі воени свої голови, але за Україну: „Гей! на березі Каяли, тут вино кріваве вийшло. Тут Вкраїнці пир скінчили: Сватів своїх попоївши, буйні голови зложили, полягли за Україну". Серце Шашкевича мусіли гордістю наповнити слова старинної пісні про княжих предків нашого народу: „не в вас то господинове, попозолочані шеломи плавали, було, по крови? Не в вас храбрая дружина ревла турами з пустині під каленими шаблями серед поля на чужині?! В стремена-ж за Україну, за наругу Половчина!... Бо залізні в вас попруги під шеломами латина, від яких земля стряслася і вся ханова країна. А Литовці і Половці, Деремела і Ятвяги, списи кинувши, склонили голови під мечі нагі... Тут (в Київі) і Німці і Венедці, тут Греки і Морави поють славу Святославу.."

Ще більше галицьке серце Шашкевича росло, коли дізнався про славну участь Галичини в історії Соборної України, бо про Галичину читав в „Слові" таке: „Осмомисле Ярославе, княже в галицькім околі! Гордо сів ти на престолі, злотокованім престолі. Ти підпер угорські гори скрізь залізними полками; королеви туть заставив, Дунаєви замкнув брами. Мечеш бремена під хмари, по Дунаю судиш суди. Твої грози йдуть світами, по землям текуть усюди. Ти і Києву ворота відчиняєш в кождій хвили, і з вітцівського престола у салтанів мечеш стріли".

Вже одна тота пісня могла вистати, щоби Шашкевичеви показати окрему від польської світлу бувальщину українську; освідомити його національно, а спонукати його піти за примiром старинного співака: складати про сю бувальщину власні пісні, щоби ними освідомити національно весь нарід. Найкращі і найважнійші твори Шашкевича є патріотичними відгуками історичних подій по сей і той бік Збруча. Австрійське правліннє хотіло мати в Галичині лише одну Польщу, отже воно поборювало роботу, котра мусіла довести до національного відродження Галичан. Шашкевич і його товариші зладили збірку своїх творів в народній мові українській під заголовком „Зоря". Австрійська цензура заборонила книжку. Вони зладили другу збірку, назвали її „Русалка Днїстрова" і в найбільшій тайні видрукували її в р. 1837 в Будапешті. Але скоро тільки книжка прийшла до Львова, цензура сконфіскувала її і держала в арешті аж до р. 1848.

Як московський уряд Шевченка, так австрійський нищив Шашкевича. Він жив в крайній нужді як сільський священик на „голодівці". Став тратити слух і зір, та в р. 1843 помер, просто з голоду. Але початок був зроблений. І в Галичині віджила українська письменність. Галичани найбралися тої свідомости, що вони не Поляки, але окремий народ, котрий раньше мав власну державу, та стративши її, довго боровся за її відбудову. І про се Галичани дізналися, що Західна і Східна Україна то одно тіло народне.

Шевченко перевисшав Шашкевича знаннєм мови, умілістю складати пісні, поетичним хистом сокрушати серце слухача, захоплювати пламенними словами в користь думки, яка жевріла в його пісни. За те між тими обома апостолами українства є ще одна дуже велика ріжниця — в користь Шашкевича. Супроти того, що також ріжниця була і є по нинішний день між національними стремліннями Дніпрян і Галичан, треба нам тій ріжници між обома поетами-істориками придивитися близше. Шевченко славословить козаччину, героїв і мучеників за волю Подніпровя. Поза козаками і поза Дніпром нема в його творах ні Українців ні України. З „Кобзаря" бють громи лише в Московщину, в московських царів, за се, що вони закували в кайдани козачий народ Подніпровя. Наскільки в протестах проти чужого ярма і в тузі за сим, що „було та минулося", пробиваеся посередно бажаннє відбудови власної державности, то ся державність обіймає лише Подніпрове. Програма Шевченка є програмою козаччини до Хмельницького: „по Случ наше!" Не лиш поза російсько-австрійський кордон, але й „поза Случ" думка Шевченка не сягала. Поза сю лінію не сягала і до нині не сягає національна думка східних Українців. Націоналіїм Шашкевича і Галичан не кінчився при граничних стовпах тої держави, в якій вони опинилися. Твори галицького апостола українства обіймають також Україну Східну. Шашкевич апостол думки соборно-української. Галичани вірні школярі свого апостола. Доказ того тають тим, що хоч Шевченко ні на волос не займає Західної України, Галичани не лиш одушевляються його творами, але й, шануючи його память, кобзаря Східної України видвигнули так високо, що признали його за свого національного Месію.

(Конець буде).

*) Уступи „Слова" подає в перекладі зладженім нинішною мовою д-ром Василем Щуратом.

ТЕРНОВИЙ ВІНОК.

Терновий вінок, терновий вінок,
Се вінок нашої слави.
Сплела його доля з червоних квіток,
На голову наших синів і доньок,
Що терпіли для справи.

Терновий вінок, терновий вінок
Ніколи він не зіване.
Кождий в ньому квіт і кождий листок
Із горя прозяб, а кровю промок,
Таким во вік остане.

Богдан Лепкий.

З ПОЛЬСЬКОЇ ГОСПОДАРКИ НА ВОЛИНІ.

Польська варшавська ґазета „Роботнік" пише нераз про те, як польська влада переслідує православних Українців на Волині і Холмщині. То одинока ґазета, що всупереч всім Полякам тиче польській владі в очи небезпеку такої господарки, яку провадить польський уряд на „кресах", то є на Волині, Холмщині, Підляшу і Східній Галичині. Недавно доніс „Роботнік" про такі події з Волиня:

В селі Посадові, томашівського повіту на Холмщині в великодню суботу поліціянти з Телятина і місцеві католики за намовою наставленого солтиса зробили напад на церкву. Матері Божій виколено очі, а вінець на голові прибито цвяхами до стіни. Апостолам пообтинано руки і ноги, а Хрестови відрізано ногу, при чому товпа кричала „Нех скаче до Росії". У великодний четвер висвячено церкву на костел.

В берестейськім повіті, парохії Чернавчиці, в селі Вістиці, відібрали польські ксьондзи від православних церков таким робом: Товпа Поляків, ведена трома ксьондзами, вдерлася до церкви, позривала зі стін образи, подоптала їх та подерла палицями, винесла престіл, поломила „царські врата"; потім ксьондзи увійшли до церкви, пересвятили її на „косцюлек" і виголосили „казанє".

Коли в тій справі заряджено судове слідство, знайдено у ксьондза Маліновского просьбу, ніби то писану місцевими Поляками, щоби перобити православну церков на костел для Поляків. Показалося, що просьба писана таки самим кс. Маліновським, отже до того всего підюдили Поляків самі ксьондзи. — Вже наперед можемо сказати, що розпочате слідство не доведе до нічого і ксьондзи дістануть ще похвалу за помноження польських „боювек" на „кресах".

ДО УКРАЇНИ.

Як би само великеє страждання
Моглоб Тебе, Вкраїно, відкупити,
Булоб Твоє велике панування,
Нікому-б Ти не мусіла вступити.

Як би могучість, щасте і свобода
Відмірялись по мірі крови й сліз
Пролитих з серця і з очий народа,
То хто-б з Тобою супірництво зніс?

О горе, мамо! Воля, слава, сила
Відмірюються мірою борби;
Лиш в кого праця потом скрань зросила,
На верх той вибється із темної юрби.

Та праці тої, мамо, в нас так мало!
Лежить облогом лан широкий Твій.
А кілько нас всю сил спрацювало,
Щоб жить, без дяки, в каторзі чужій!

Іван Франко.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НОВІСТЬ З ДАЛЕКОГО СХОДУ.

До Книгарні У. Н. Союза в Ню Йорку прислано книжки-календарі на 1921 рік під заг. „Нова Україна". Є се видання Секретаріяту Української Далекосхідної Крайової Ради.

На кольорованій, дуже ґарній вінетці зазначено: „Календар на рік, а розуму на вік". І справді зміст книжки є дуже цінний і пожиточний не на рік але, як не на вік, то всеж таки — на літа.

Хто цікавиться рухом і долею Українців, повинен сей календар купити: Там знайде всі важнійші інформації про рух і життє на Далекосхідній Україні; там є богато цінних інформацій загально українських, цілого світа, богато практичних економічних і суспільних вказівок, а й велике число ілюстрацій і фотографій важнійших діячів наших з цілої України.

Книжка дуже цінна змістом а й немала обемом. Коштує $1.00 враз з посилкою. Замовляти треба скоро, бо число примірників не велике.

Тай календар старокраєвий „Запорожець", видання др. Кирила Трильовського, батька наших „Січий", голови Боєвої Управи У. С. С., є інтересний і цінний. Коштує 40 цнт. Хто його ще не має, нехай спішиться зі замовленнєм, бо ось-ось вже розійдеться.

І календаря „Просвіти", який продається по 75 цнт., не богато вже у нас примірників. Спішіться зі замовленнєм! — А книжка дуже цінна.

Замовлення і гроші слати на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, ... New York, N. Y.

ДОПИСІ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Чи нам потрібні просвітні організації і яку користь можемо з них осягнути.

Ми заїхали за широкий океан на американську землю на те, щоби поліпшити свою долю як матеріяльно так і морально. Ми дуже добре знаємо, яка доля прогнала нас за широкий океан, і ми тут прибувши, шукали якогось заняття, щоб можбуло заробити на шматок хліба і прокормити родину.

Ми відчували і відчуваємо біль того слова „нема". Одно то слово чогось страшне. Напр. умираючий батько родини просить промочи: колиж її нема. Там знова в дома крайна нужда; діти обдерті і голодні. Щоб їх покормити, знов „нема". І так є богато инших причин, що „нема" і „нема".

Колиж ми поглянемо на ту нужду, нам горяча слеза стане в оці, бо ми відчуваємо жаль; відчуваємо недостаток.

Що-ж ми на се скажемо, що у нас відчувається великий брак організацій таких, деб ми могли осягнути свідомість. І тих нема! Чи ми відчуваємо той жаль „нема"? Здається, що тут ніхто не відчуває того жалю „нема"; бо колиб відчували, то і старались би організувати такі товариства, де кождий чоловік набрав би свідомости. Правда, тут є організації запомогові, котрі є конечними і вже довший час істнують. Я не скажу, що вони не потрібні; вони потрібні і то конечно, бо в них чоловік є забезпечений підчас прикрих хвиль. А всеж таки крім організацій запомогових повинні істнувати організації просвітно-драматичні.

Чи нам конечно потрібні просвітно-драматичні організації? Так, вони нам конечно потрібні, бо кождий думаючий чоловік потребує освіти, а головно молодіж. Так як та цвітка, що росте в городі, потребує води, так чоловік потребує освіти.

Тут головно розходиться о молодіж, котра виростає на американській землі, зживаєть-ся з американською системою, а опісля асимілюється. На когож тут вину складати? Вина не може спадати на молодіж, бо вона виростає буйно і багаче життя. І власне обставини змушують її горнутися там, де вона може чутися вдоволена. А коли молодіж звертає свій напрям до чужих, то на когож нам числити в будучности? Я думаю, що кождий се зрозуміє, що підвалиною будучности є одна лише молодіж; а коли в нас її не стане, коли вона засимілюється, то в нас не стане підвалин; а без підвалин хата не буде стояти, бо розвалиться. Ось таке і з нашим українським народом. Він засимілюється, а опісля українська кров, українські діти стануть плювати своїм батькам у вічи і гидитись ними.

Коли ми любимо і шануємо рідну мову, то ми повинні дбати про се, щоби вона в нас не гинула. Ми повинні піднести її і заохочувати тих, котрі зблудили з шляху; але не лайкою, а добрим словом поучити і навернути на шлях правий.

Я думаю, що кождий свідомий Українець чи Українка зрозуміють сю ціль і візьмуться щиро до праці зорганізовання драматичного товариства. Їхній труд принесе велику користь не лише нам, Українцям на американській землі, але також цілій соборній Неньці Україні.

Яку користь ми можемо осягнути в просвітно-драматичнім товаристві? Користь може бути така: Чоловік, належачий до такого товариства, осягне освіту, защадить своє здоровлє, честь і гріш тяжко запрацьований. Він перестане витирати жидівські кути, а сміло і чесно прийде до льокалю і там зможе кожду хвилину використати. Тоді пиянство та гра в карти стратять свою вартість, бо свідомий чоловік не загляне в ту сторону. Притім не стане домашних непорозумінь. Він свою родину виховає так, аби пізнійше вона не плювала батькам у вічи, а тільки зросла на примір другим. Тоді такий чоловік здобуде свою честь не лише межи своїм, але й межи чужими народами.

Тож не гаймо часу! Де ще нема таких товариств, нехай сейчас закладають і сміло та чесно хай ступають шляхом вперед, щоб і наш український народ станув на ноги так, як і другі народи.

Сміло до праці, док пора, бо... коваль клепле, поки тепле!

М. Костишин.

ВІДОЗВА ТРОХ НЕЩАСЛИВИХ КАЛІК.

До Вас, дорогі Товариші і Товаришки рідного краю, котрих недоля пігнала в світи.

Звертаємося до Вас з сердечною просьбою як одиниці, що за кращу долю нашому народови пішли в кровавий бій, а відтам повернули каліками — без ніг. Нізвідки взяти тепер нам помочі, тому звертаємося до Вас о ласкаві жертви, так, щоб стало нам бодай на штучні ноги, бо дуже прикро повзатися по землі. В доказ нашого нещастя посилаємо Вам свою фотографію. Прикро нам се писати, але маємо надію, що зглянеться на нас. Жертви просимо надсилати в долярах на адресу: **Віцентій Лупій, ул. Св. Зофії, ч. 25, Львів, Істерн Галіція.**

В. Лупій є родом з Рави Руської, Іван Федун з Рогатина, а Микола Годима з Миколаївки.

Від Редакції: Сю відозву прислала нам до помішення пані Гафія Бундзяк з Ню Гейвен, Конн. Вона витяла її з вінніпеґского „Українського Голосу" (ч. 23, з 8. червня 1921). Пані Бундзяк, звісна вже нашому загалови з своєї жертвенности на ріжні українські цілі, жертвує для трох згаданих висше калік 15 долярів.

УКРАЇНЦІ КОЛО ПІРАМІД.

Центральне бюро збігців з України у Тарнові одержало з Сіті Бішра в Єгипті лист від Українців, яких політичні події на Україні занесли в далеку Африку. В імени цих Українців звертається до Центрального Бюра „Український Гурток в Єгипті", який подає деякі відомости про життя української кольонії на пісчаних берегах Африки. Подаємо за дозволом Центр. Бюра деякі вимки з цього листу:

„Український Гурток у Єгипті" істнує на підставі статуту, затвердженого англійською військовою владою і має на меті обєднання інтернованих військових, що через політичну завірюху на Україні опинилися в Африці. Статут предвиджує такі завдання: 1) обєднання Українців в Африці, 2) налагодження взаємин з національними українськими організаціями та інституціями, 3) організацію систематичного одержування інформацій про події на Україні, 4) провадження культурно-освітної праці і 5) дбання про добробут та захист інтересів членів Гуртка.

Згідно з цими завданнями, Український Гурток до цього часу зорганізував в Єгипті читання лекцій по сільському господарству, утворив власний хор, театральну комісію, видає власний журнал „На Руїнах". Але, не зважаючи на це, повна відсутність матеріяльних засобів не дає можливости нормально провадити працю. Гурток до цього часу навязав зносини лише з посольством УНР. в Царгороді, через яке клопочеться, починаючи з місяця червня 1920 р., про відправлення Українців з Єгипту до українських військових таборів. Одиноким часописом, який одержує Гурток, є віденський тижневик „Воля", який висилається туди тільки завдяки добрій волі редакції цього журналу.

Гурток прохає Центральне Бюро допомогти йому чим тільки можна. Особливо гостро відчувається серед Українців у Африці брак літератури, потреба в якій надзвичайна. Гурток прохає газет, журналів, книжок наукового зміту: по питанням мови, історії, кооперації, сільського господарства і инші.

Адреса Гуртка: Egypte, Alexandria, Sidi Bishr, Comp. „B". Ukrainsky Hurtok.

Де тільки нема нашого брата, Українця! І в Азії, і в Америці, і в Японії, і на далеких фйордах Норвегії... Скрізь там бється українське серце і сумно звучить українська натхнена мельодія. Тепер, як бачимо, найшла вона собі місце в гарячих пісках Африки, біля пірамід.

На заклик „Українського Гуртка" в Єгипті надіємся, відкликнуться широкі кола українського суспільства.

ЛІКВІДАЦІЯ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

Польський уряд зарядив розвязання 6-тої польської армії, що розташована у Східній Галичині. Се зменшення польських військ має на меті зменшення державних видатків, на які нема нізвідки покриття.

АНТІН ЛОТОЦЬКИЙ.

СМЕРТНЕ ЗІЛЛЯ.

(Історичне оповідання з 1189).

(Продовження). (2)

II.

Цього самого дня, коли Юрій Витанович гостив у себе непрохани гостей, по той бік Дністра до дворища Мирослава Глібовича прибув любий та милий гість — зять його Біловолод Просович із Плісниська.

— Ну, й не сподівався я тепер тебе Біловолоде! — говорив урадуваний Мирослав — такі тепер часи настали, що годі й надію мати, щоб хто-небудь зважився й із недалеких від Галича околиць пускатися в дорогу, а ти аж із Плісниська!

—Я бачиш зважився тай здоров доїхав!

— Слава Богу, що здоров!

— А як би ти знав, чого я в такі часи пустився в дорогу до Галича, то сміявсяб із мене, сміявсяб! Ану, вгадай! Та ні, не вгадаєш?!

— Навіщо мині й угадувати! Я тішуся, що ти загостив до мене та своїм віщим словом розрадуєш нас у ці важкі часи...

— Головна ціль моєї подорожі це мої писання, що я їх оставив у тебе в весілля.

— Е, е! Заховані безпечно! — успокоював Мирослав.

— Спасибі! Осьтак бачиш, де тільки довелося мині побувати, всюди оставив я щось із моїх писань. Тепер такі непевні часи, тож я задумав позбирати все до купи. Ще маю дещо в Києві, а навіть у Путивлі та в Новгороді Сіверському... Та от я про свої писання розговорився, а ти певно радніший почути як живеться, що діє Звонимира? Здорова й малий Мирослав чи теж здоров.

— Ви там певно спокійніше, безпечніше живете, як ми тут! Не має в вас тільки цеї темношкурої дичі. Боже, що вони тут у нас не виправляють. Та ще це що тут у самому Галичі твориться, це ще ніщо проти цих вістей, які доходять до нас із сіл і містечок. Тут у Галичі всеж таки є королевич, а до його приїздять ріжні чужоземні посли, так бодай про людське око треба задержати міру. А там по селах, хто про це знатиме?! Ти знав цього славного співця Нижана Остапича. Його вбили зараз тільки перейшли гори — без причини, без підстави. От так собі! А в одному з сіл двох попів, одного вже сивого старика, а другого молодшого залили кипятком. Казали їм, щоб вибрали собі смерть, або їх зверха паритимуть, або в горло литимуть кипяток. Оба вибрали це друге. І так замучили їх.

— Ах, про це парення людей кипятком і я наслухався по дорозі. Це один із їх способів вимусити на жертві потрібні їм зізнання.

— Це ще не найгірші способи! Вони мистці в видумуванні ще кращих! Гей, гей усього й на воловій шкурі не списати, що люде оповідають про їхні звірства. Та цікаве, що вони навіть не соромляться цього, а просто чваняться ним, неначе Бог зна' якими геройствами. Вистане вийти тільки на місто, коли поверне який відділ із сіл! Ось тому найбільше тиждень повернув мадярський відділ таки від вас із під Плісниська з виправи на Романа. Вони просто величалися, що різали матерей і їх немовлят!

— О, в нас у Плісниську було таки гарячо! Ми були задумали закликати Романа Мстиславича проти Мадяр. Роман це князь хоробрий і можна було сподіватися, що при нашій помочі вдасться йому прогнати наїзників. Я присилав послів до Галича, щоб порозумітися з тутешніми боярами. Тебе посли не застали...

— Так, я їздив до Синевідська, до тестя!

— Багато заявило послам, що коли тільки Роман появиться в межах галицької землі, то вони станути по його боці. Та шкода, коли Роман зайняв Плісниськo, вони билися проти його враз із Мадярами.

— Мадяре мають тут у Галичі доволі сильне сторонництво прихильних їм бояр. Ось і мій сусід по той бік ріки Юрій Витанович теж мадярський прислужник. І його зять Ілля Щепанович теж їх. Та наймогутніший між ими це Володислав Кормиліч і його брати Яволод і Ярополк і численна сімя Молибоговичів. Всі инші зависимі від них і йдуть сліпо за ними.

— От через них то й Роман Мстиславич мусив кидати Плісниськo.

— Їм Роман не до вподоби, бо він нагадує їм Володимирка, — сказав Мирослав. Наші бояре бажають такого князя собі, щоб мов віск подавався в їх руках. Та стривай, ми тут розговорилися про державні справи, а забули, що Збислава ще й не знає, що ти приїхав. Ходім же мерщій до неї, хай і вона порадується несподіваним любим гостем. — Пішли.

— Ах, Біловолод! — скрикнула струнка, білява тридцятькількалітня молодиця. — Несподівані та милі гості! А деж Звонимирка?

— Бачиш, що то мати! Ще й не звиталася як слід із тобою, а вже про дочку питає — засміявся Мирослав.

— Звонимира, люба тещо, рада теж була завітати до вас та малий Мирославко не пускає.

— Бачиш, Збиславо, ти для його, люба теща, а я не любий тесть тільки Мирослав, тай уже.

— Га, коли бажаєш, то я й тебе буду раз пораз тестем величати!

— О, ні, ні! Я таки волію: „Мирославе". Цеж нагадує мині давні гарні часи на дворі князя Ярослава, і всі наші пригоди.

— Гей, гей! Це здається ще так недавні часи, а так далеко вже вони від нас! — зітхнув Біловолод.

— Е, що ви там на давні спомини завертаєте! Ще матимете доволі часу понапригадувати собі їх! А ти, Біловолоде, оповіж мині радше про Звонимиру, та малого Мирославка.

— Звонимира пересилає вам через мене привіт. А Мирославко також! Казав переказати вам, що він рад був заїхати в гості до бабусі, та на його високий вік — вчотирнадцять місяців! дорога з Плісниська до Галича вже трохи за тяжка.

— А щож він уже ходить, говорить?

— А вже ходить по трохи тай говорити вже доволі добре починає.

— Певно теж запишеться в Велесові внуки, як батько?

— Цього не знаю, це! тайни ще він не виявив — відповів із усмішкою Біловолод.— Хоч голос у його добрий, бо як що йому не понутру, то верещить, аж хата ходить.

— Здоров видно! — замітила Збислава — та я тут стала на розмову, а ти, Біловолоде, з дороги, певно голодний. Ви йдіть в світлицю та розмовляйте там, а я тимчасом піду в пекарню та приготовлю перекуску.

Сказала це й вийшла. Мирослав із Біловолодом подалися в світлицю.

Посідали на ослоні й почалася розмова. Поплили спомини за споминами! Мирослав згадав, як то він відразу привязався до Біловолода, як тільки побачив його хоч і в одязі смерда, тоді як то він виратував на ловах у Плісниську в Арбузовичів князя Ярослава з небезпеки перед розюшеним кабаном.

— А як ти там живеш у Плісниську? — спитав він.

— Як живу? От як то в Плісниську. Усе Плісниськo, то от так горох при дорозі: хто йде то скубе! Плісниськo на самому погряниччі галицької волости й хто тільки не розженеться чи з півночі, чи зі сходу, все о Плісниськo зачепить. Ага, ти й не знаєш що я, що ми вже переселися з Бісового поля до города, купили там дім. Якось небезпечно тепер жити поза мурами міста.

— А хтож там живе тепер?

— Управитель, що заразом і лісним є нашим.

— Ну, бачиш, а йому не страшно?

— Ну він сам один. А до цього зрісся з лісом, як із братом рідним. Тай я сам особисто нерадо кидав цю оселю. Із цим місцем тільки споминів звязано в мене! Там теж могила моєї матусеньки, там моя доля рішилася тоді на ловах князя Ярослава. І я сам ніколиб не кидав був тієї самотини, але жінка й дитина не привикла до неї. Ізза них я кинув її, та сам часто заходжу туди до старого Бориса на розмову.

Тимчасом Збислава з служницею почала вносити страви та напитки.

— Позасідали до столу!

— Щось нашого Семенка не має довгенько! Як пішов з полудня тай досі нема. А цеж уже пізно! — журилася Збислава.

Ще не сказала цих слів, як у пекарні почувся голос молодця.

— Ось і він! — сказала Збислава. — Семенку, а ходи-но сюди! Гостя маємо несподіваного — закликала.

— Зараз, зараз, ненечко! Я не сам, я теж із гостем.

Збислава встала від стола й подалася в пекарню.

За хвилю вернула з сином і з молодою дівчиною, яка чогось тряслася на всему тілі. Сині її очі були заплакані!

— Що склалося? — стрівожився на вид наляканої дівчини Мирослав — що з тобою, Олю?

— На їх дворище напали Мадяре. Вона втекла вікном. Я був саме тоді над рікою й перевіз її човном до нас! Ви не матимете ніщо проти цього, батечку, що вона цю ніч перебуде під нашою покрівлею — говорив молодий парібок до батька.

— Оставайся в нас, Олю, на ніч тай не бійся, тут ти безпечна, Мадяре напевно не спокусятимуться, що ти в нас укрилася — говорив, успокоюючи стрівожену дівчину Мирослав. Сідай, повечеряєш із нами, а відтак підеш спочивати собі.

Дівчина слухняно сіла. Вечеря пройшла вже тихо й збан із медом остав сливе нелопочатий.

По вечері Збислава повела Ольгу в свою кімнату, а мужчини остали ще якийсь час у світлиці.

Семенко оповів про напад Мадяр на дворище Юрія Витановича так як йому оповідала Ольга.

— Ну, коли вже Мадяре нападають на дворища прихильних собі бояр, то це для нас добрий знак, це може вийти нам на добро! Чейже хоч тепер вони отямляться й стануть разом проти наїздників — говорив Мирослав.

— Так, так! Це вийде й їм на добро, бо вилічить їх із прихильности до Мадярів, а може й навчить їх цінити вище загальне добро як своє?! — говорив Біловолод, а відтак, коли Семен відійшов, обізвався: Але гарну донечку має цей Юрій Витанович. Чи не люблються вони обоє з твоїм Семенком?

— А так! Люблятся! — відповів Мирослав.

— А щож її батько на це? Годиться? Чи може не знає ще про це?

— Знає вже й розуміється: не годиться, та я лишаю все часови! Вониж обоє ще такі молоді.

— Це правда, а може отся подія й їм стане в пригоді.

— Дай це, Боже — сказав Мирослав.

(Далі буде).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Вільна Україна", від. 116, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Лайсіюм під ч. 16 Мейн стр. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Кождий член має прибути на означений час. — С. Лемішка, предс.; Т. Каськів, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 155, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Івана Ваверчака під ч. 782 Стейт стр. Контрольна комісія і другі урядники здадуть звіт з піврічного діловодства. Кождий член повинен явитися на сім мітінґу і вирівнати свої залеглости. — П. Шуцький, предс.; М. Чумер, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, від. 301, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній під ч. 1950 Ірі і Робей стр. На порядку дневнім буде звіт контрольної комісії і инші важні справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Коваль, предс.; В. Мельник, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній. Є важні справи до полаґодження. Неприсутний член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Г. Мисько, предс.; Й. Рощіпка, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній при ул. Гарвінґ. Контрольна комісія здасть свій звіт, а крім того є инші важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Л. Благідка, предс.; П. Юрчак, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 39, подає до відома, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 10. липня, в церковній ґалі, зараз по Службі Божій. Неприсутний на тім мітінґу член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Нових членів будеться приймати до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Н. Кліш, предс.; М. Клюсик, секр.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45. повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали тов. Укр. Ам. Горожан під ч. 822 Френклін стр. На порядку нарад звіт контрольної комісії і другі важні справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Юзвяк, предс.; М. Рибак, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 3, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о годині 7.30 вечером в суботу, 9. липня, в гали шкільній при ул. Савт. На порядку нарад звіт контрольної комісії і уряду за минувших 6 місяців. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Либа, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 117, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться в 8-мій годині вечером в суботу, 9. липня в гали Укр. Нар. Дому під ч. 219 Іст 6-та ул. На порядку нарад касовий звіт за пів року і инші важні справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Семан, пр.; П. Перей, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл", від. 336, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Укр. Нар. Дому, Вест 14 ул. Проситься членів явитися на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. — Уряд.

АВОКА, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 326, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о годині 2.30 пополудни в неділю, 10. липня, в гали Антона Турка при ул. Мейн. На порядку нарад буде звіт контрольної комісії. Будемо принимати нових членів за половину вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Н. Колодій, предс.; І. Соколовський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Єдність", від. 163, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Ю. Лашковича під ч. 1013 Норт 3-та улиця. На порядку нарад є много важних справ, як також звіт контрольної комісії. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Сорока, предс.; С. Гвіздь, секр.

ГОЛЙОК, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 171, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в Українській гали під ч. 712 Іст стр. На порядку нарад піврічний звіт і справа довгуючих членів. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Провода, предс.; І. Довгань, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 367, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться о 7-мій годині вечером у вівторок, 12. липня, в гали під церквою, ч. 303 Гудсон Аве. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Бабій, предс.; С. Андріїв, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Уряд бр. св. Михаїла, від. 209, повідомляє своїх членів, що піврічний і місячний мітінґ відбудеться разом в неділю, 10. липня, точно о годині 1-шій пополудни, в гали церковній, як звичайно. На тім мітінґу буде 6-місячний звіт з діловодства уряду, а контрольна комісія має здати звіт, чи всьо находиться в порядку. Обовязком кождого члена, як місцевого так і позамісцевого, явитися на сім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. Пожаданим є, щоби бувший секретар явився на сім мітінґу і здав звіт зі свого діловодства. — Т. Скрипочка, предс.; М. Дмитрів, секр.; С. Михайлишин, кас.

ЛЬВІВСЬКІ МОГИЛИ.

Львівський Комітет охорони воєнних могил кінчить перший період своїх праць, яких метою є приготовлення традиційних поминок на Зелені Свята. Праці мали дотепер характер провізоричний і ізза короткого часу, в якому Комітет почав діяльність (не цілі три тижні) і ще більше через недостачу потрібних фондів.

Українські воєнні могили у Львові є на двох цвинтарях, янівськім і личаківськім і кільканайцять розкинених довкола міста. Найбільше могил, кількасот, є на янівськім кладовищі, це гроби тих, що померли у польській неволі 1919—1920 рр. Ці могили є у досить можливім стані, примітивно впорядковані, здебільша з хрестами і написами; Комітет постарався о це, щоби викошено бурян і траву, закупив хрести на ці гроби, де їх не було; поставлено також трівкий дубовий хрест на могилі бл. п. Саламоновича і Фолиса (в порозумінню з родиною першого). Дальші роботи коло впорядкування янівського цвинтаря і переведення докладної евіденції імен померших і поляглих це діло будучого.

Українські могили на личаківськім цвинтарі були дуже занедбані і тут Комітет вложив далеко більше праці. Фаховий огородник оправив 80 могил, в яких спочиває 130 українських козаків і старшин, поляглих в листопаді і грудні 1918 і з початком 1920 р. Між иншими лежать тут: чет. Ліськевич (імя невідоме), підхор. Роман Вонявський, підхор. Іван Демчина; хорунжий Юрій Гринчук, студент прав, діяльний член академічних товариств, що пробував своїх сил і в поезії; Василь Шкондеюк, студ. медицини, убитий 2-го листопада 1918 р. на Академічній вулиц.; У. С. Стрільці: Дм. Гатлан, Гриць Флис, Гриць Фридран і ин. Повний спис імен поляглих Комітет вже приготовляє. На деяких могилах поставлено нові хрести, майже всюди будуть заложені провізоричні деревляні таблички з написами; на могилах засаджено квітки, які жертвували учениці виділової школи ім. Шевченка, СС. Василіянки і деякі особи.

Могилами, розкиненими по передмістях і в найблизчій околиці Львова займаються зокрема члени читальні „Просвіти" на личаківськім передмісті; також перед парy днями підчас прогульки на Погулянці учениці української семінарії уложили з каміння могилу стрільця, що поляг там в обороні Львова.

Львівська громада повинна енерґічно підперти ці заходи місцевого Комітету. Охорона львівських могил вже тепер коштує понад сто тисяч марок. Товариства, інституції й окремі особи мусять прийти Комітетови з обильною помічю, щоби покрити ці видатки і повести дальшу плянову акцію. Гроші передавати для Секції охорони могил У. Г. К. у Львові, через тов. „Дністерстер" книжочка ч. 13.180. Для зібрання фондів місцевий Комітет видає окремі відзнаки, і краєвий Комітет однодневку, присвячену памяти поляглих, — ці видання обовязаний кождий закупити. І врешті підчас традиційних процесій, що на Зелені Свята відвідують цвинтарі, товариства і приватні особи повинні зложити пошану поляглим і прикрасити вінками їхні убогі могили.

Др. І. Крипякевич.

СМЕРТНІСТЬ НА УКРАЇНІ.

„Пшемерже" доносить, що людність України зменшається, бо випадків смерти значно більше, ніж уродин. В селі Янківцях, Канівського повіту, з 500 хат поховано на протязі року 250 дорослих людий.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку нашому найліпшому батькови У. Н. Союзови, а так само Хвальним Головним Урядникам У. Н. Союза за виплаченне мені запомоги з фонду убогих в сумі $50.00. Так само взиваю всіх Українців по всіх закутинах Америки: Вступайте всі як оден під покров нашого найліпшого батька У. Н. Союза, бо в чорній годині ніхто другий Вам не поможе, як наш батько У. Н. Союз. Так само складаю подяку нашому братству за виплаченне мені з місцевої каси $120 яко запомоги хорого. — Стефан Чомко, член 391 відділу У. Н. С. в Джерзи Сіті, Н. Дж.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклииків).

Ціна одної стрічки 10 центів.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ДЖЕРЗИ СИТІ І ОКОЛИЦЬ!

Заходом Тов. Укр.-Амер. Орхестри відбудеться

ПЕРШИЙ РІЧНИЙ ПІКНІК

получений з Концертом Церковного Хору і Української Орхестри з Джерзи Сіти
в LEIVE'S WASHINGTON GROVE PARK, в Carlstadt, N. J.
В НЕДІЛЮ, 10-го ЛИПНЯ 1921 Р.
Початок о годині 2-гій пополудни. Вступ для женщин 35 ц.; мущини 50 ц.

Як їхати? З долини міста брати Grove кару, а в Гобокен пересісти на Passaic кару, яка довезе Вас на місце.

За добру забаву ручить 57-58
Тов. Укр. Ам. Орхестри.

НЮ ЙОРК! НЮ ЙОРК!
Т-ВО „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" в Ню Йорку
—— устроює ——
В НЕДІЛЮ, 10. ЛИПНЯ 1921 Р.
в PELHAM BAY PARK,
3250 Westchester Ave., Bronx, N. Y.

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Орхестра першої кляси.
Початок о годині 10-ій рано.
Вступ 50 цнт.

ЯК ЇХАТИ: Брати Subway Lexington Ave. і заїдете аж до самого парку за 5 центів. 57-58

Українці! Хто хоче провести вільний час в товариській забаві, на свіжім та здоровім воздусі, таким є нагода. Приходіть усі!

КОМІТЕТ.

BROOKLYN, N. Y.

Укр. гр.-кат. парохія Сошествія св. Духа в Бруклині, Н. Й., устроює ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ ПІКНІК в неділю, дня 17. липня 1921 в Feldmans Queens County Park, при Grand and Garrison St., Maspeth, L. I. Початок о годині 2-ій пополудни. Вступ 35 цнт.

Дороговказ: До Feldmans Queens County парку можна доїхати з Ню Йорку: на Delancy St. взяти Grand St. кару; з Long Island City взяти за мостом Graham Ave. кару і змінити на Grand St.; з South Brooklyn взяти Crosstown кару і змінити на Flushing Ave.; з North Side взяти на Grand St. Schutle кару і змінити на Marcy Ave., звідси взяти треба Grand St. кару, котра довезе аж до парку, висідаючи на Garrison Ave. З Woodhaven, L. I. і Jamaica, L. I. взяти Elevated train до Marcy Ave., опісля перейти до Broadway Bridge Plaza і взяти Grand St. кару.

Звертається увагу, що в день пікніку, коло парку, при Garrison і Grand St. будуть стояли наші показчики з американськими і українськими прапорчиками. Там саме треба висісти з кари. — КОМІТЕТ. 57і62

КРОВАВА КНИГА
(THE BLOODY BOOK)

Се обемa книжка на 88 сторін друку, написана на англійській мові і видана Пресовим Бюром Західної Української Републики у Відни.

В ній зібрані многі факти яких доконувано через кілька літ над нашим нещасним народом в Галичині.

Хто хоче мати ясний образ тих знущань, переслідувань і арештовань Українців Поляками, нехай купить сю книжку а у ній найде грозою проймаючі звірства.

Сю книжку повинні розкупити Українці в мить, бо скількість їх є невелика і роздати їх таким Американцям, котрих можуть заінтересувати українською справою для зєднання їх симпатії для нашого народу.

Повна сума яка прийде з розпродажи сих книжок буде відіслана адмін. „Свободи" до Укр. Пресового Бюра на цїли видання других публікацій подібного змісту.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ. ТРИ КНИЖКИ $1.25.

За сею книжкою належить писати до:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів дається відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую своєї тітки НАСТІ ХРЕБІР, родом з села Ропенці, пов. Ліско, Сх. Галичина. Хтоб її знав або вона сама, прошу писати на адресу: LESNIAK IWAN, I. Ukr. Brigada, Nemecke Jablonne, Barak A. 37, Checho-Slovak Rep., Europe. 57

Пошукую свого стриєчного брата МИХАЙЛА ОЛЬШЕВСЬКОГО, родом з Коссова, п. Чортків, Сх. Галичина. Від 1914 р. слух про него загинув. В „Молоті" нюйорськім вичитав я мимоволі, що якийсь М. Ольшевський знаходиться в Бальтімор, Мд. Але не знаю точнійшої адреси, а зрештою не знаю чи то той самий. Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголоситись до: ALEXANDER OLSZEVSKYJ, ukr. podpor. Ukr. Prapor „B", Barak 26|5, Josefov, Checho-Slovak Repub., Europe. 57-58

ІВАН ГНАТІВ зволить зголоситися до адмін. „Свободи" по лист від пошукуваної ним особи. 57

Пошукую СПАЛЬНЮ при українській родині в Ню Йорку, між 60-ою а 125-ою улицею а 2-гою і 5-ою евеню. Зголошення писати до: S. ZABRODSKY, 107 E. 121st Street, New York City. 56-57

НА ПРОДАЖ гросери штор. Штор сей знаходится в добрім місци на конери, ліс на 3 роки, рент 35. дол. місячно. Ціна приступна. Причина продажи слабість в родині. Голоситися до властителя штору: 563 Grand Street, Jersey City, N. J. 57-58

Четар Глібовицький, Ukr. Tabor, Josefov, Checho-Slovak Rep., Europe, пошукує ТАРАСА ГЛІБОВИЦЬКОГО, який виїхав 1913 р. як теольоґ до Америки, просить о поміч матеріяльну. 56-57

ТРИ ФАМІЛІЙНИЙ ДІМ мусить бути спроданим протягом короткого часу. Дуже добрі услівя. Голоситись до СТ. МИЛЯНОВИЧА, 193 Grand St., Jersey City, N. J. 156-59

ФАРМИ!

ФАРМА 280 акрів, 150 управної землі, решта пасовиско і ліс; річка перепливає фарму; одна миля до зелізниці; два доми, кузня, стодола, 26 штук худоби, 3 коні, 6 свиней, 40 кур і всякі знаряди рільничі. Фарма відповідна для двох родин. Дуже дешево. Ціна $9000, вплата $3000; на 12-літну виплату. Моя адреса: LEON KERNILUK, Box 82, Martinsburg, N. Y. 55-57

ФАРМА 117 АКРІВ,
дім з 12 кімнат, дві стодоли і другі забудовання; 12 штук худоби, два коні, двоє свиней і 500 кур. Ціна $4500, часть готівкою. Маємо богато инших фарм до вибору, великі і меньші по всіх стейтах. Голоситися до: 56-59
PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th St., New York City.

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ!

93 акрів фарма, в тім ліса і пасовиска 33 акрів, а решта під управу, 6 коров, 2 коні і машини, добрі будинки, 5 миль від Endicott. Ціна $5800, вплати $2000.

94 акрів фарма, обсіяна, добрі будинки, 8 коров, 2 коні і машини. Ціна за всьо $4800, вплати $2000, 5 миль від Endicott. 43-57

Маю фарми від $2000 і дорозші, за вплатою $1000 і менше. Прошу писати до мене а набудете фарму тано і добру.

WALTER FIEDOROWICZ,
111 Filmore Ave., Endicott, N. Y.

ФАРМИ при великім місті з обсівом, машинерією і з інвентаром, продаю на дуже догідних умовах. Інтересовані зволять писати по описи тих фарм, надміняючи яку фарму жадаєте і кілько можете вплатити згори. Адресувати: 153,5,7
S. DYMINSKI,
1030 Blecker St., Utica, N. Y.